

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
Hát hóra . . . 5 K. — f.
Harom hóra . . . 2 K. 50 f.
Egyes számok ára 20 fillér

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér
Nyilttéri közlemények garmond
soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetések és a velünk
összekötésben levő hird. irodák
arrendményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELMŰVÉSZETI SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRS: DR. KERSÉK JÁNOS.

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat a
kladhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA r. t.

II. A városi törvény.

A városok rendezésénél a figyelmet ki kellene terjeszteni arra is, hogy a közszállításoknál sok visszaélés megszűnjék. Ennek előnyeit a kisember alig élvezheti, mert elveszik előle a külföldről ideszakadt nagytőkék. Sajnos, hogy a magyar tőke oktalan kockázatnak tartja még mindig az ipari vállalkozást s iránta bizalmatlan. Itt is az osztrák foglalt minden terzenumot s a magyar tőkével alapított vállalatoknak elsőbbségük nincs. Igen, az osztrák a kereskedelmi forgalmának a szükségleteit hazájabeli telepeiből látja el s a közszállításokéit meg magyar expozitúráiból. Ha pedig a magyar gyáros mégis közszállításhoz juthat, akkor meg a kellő támogatást a hatóságokban nem találhatja meg.

Az iparpártolók nálunk abban áll, hogy hazai árukról ugyan akarunk gondoskodni, de csak azért, hogy annál könnyebben csempészhesünk szállításaink közé osztrák árut, melynek szintén az az eredménye, hogy a jelenlegi 600 millió értéket képviselő közszállításoknál, a magyar iparnak alig jut egy negyede, pedig az egész összeget kellene magunknak biztosítani.

Valljuk be továbbá, hogy az ipari élet fejlesztéséhez igen kívánatos a békesség is, mert épen a politikai válságok, melyekből nekünk, sajnos, nagyon is bőven jut ki, különösen a gazdasági életre gyakorol káros befolyást. Olyan az, mint a súlyos köd, mely ránehezedik mindenre, megszüsbasztja a törekvéseket, fölszivja az energiákat, megakaszt minden kezdeményezést s kegyetlenül szeli keresztül azokat a terveket, amelyeket a gazdasági műhelyekben szöttek; kivész az emberekből az önbizalom, minélfogva a közgazdasági élet mezején csak inogva lehet botorkálni; a tözsdének leszáll a higanyoszlopa, a fejlődés megakad, a gazdasági életnek az épülőfélben levő alkotásai a politikai élet kikicsapó árja által mindjobban fenyegetve lesznek; új eszmék, új irányok, új emberek kerülve ezáltal a tűzvonalba, rengeteg előkészítő, tanulmányozó munka követeltetik, pedig megállapodott munkásságra volna szükség, melyet semminek sem volna szabad zavarnia. Ki remélheti így azt, hogy 1917-re hatalmas, erős iparnak lesz? Nem-e fog hiányozni a gazdasági függetlenség kivívására az időnek produktív munkára való fölhasználása s nem-e inkább az iparfejlesztés elakadását fogja eredményezni?

Ilyen körülmények közt ne is várjuk, hogy jönni fog az annyira nélkülözhetetlen külföldi tőke, a vállalkozási kedv s szakértelem. Hogy is volna ez elképzelhető akkor, amikor a gazdasági alapokat mindig csak politikai földrengések rázzák meg? Így a magyar tőke sem kap kedvet s bátorságot, hogy az iparfejlesztés nagy munkájátán résztvehessen. Hiszen örökös politikai krízisektől kell tartanunk. Mindezeket persze a kormányoknak s pártoknak kellene meggondolnunk s ennek az elhárításáról gondoskodniok még pedig okosan, körültekintőleg. Szükséges ez annál is inkább, mert az angol szénbányászok sztrájkjának a hatása félelmesen terjed, s mely nem is bérharc, hanem valóóságos szociális háború volt; már nemcsak minimális bért akartak, de minimális teljesítményt is meg akarják maguk határozni, vagyis meg akarják jelölni, hogy a bánya mennyit termeljen s így a termelés irányítására is döntő befolyást akarnak gyakorolni, mi már természetesen az agresszív föllépésnek a kezdete. Ezt fogná követni a munkaidőnek a megrövidítése, az amerikaiáéhoz addig, míg a bányáknak a jövedelme teljesen meg nem szűnne s az államosítást maguk a bányatulajdonosok nem kérnék. Ezen tehát csak úgy lehet segíteni, ha a minimális munkabér törvénybe iktattatik, amint az már meg is történt; de egyúttal a teljesítmény minimális nagysága válszított bizottság által lesz meghatározva, mit a törvény ugyancsak kötelezőleg ki is mond.

Igy tehát a sztrájkok is megvolnának szüntethetők. A minimálisnál kisebb teljesítmény révén levonások eszközöztetnének, miáltal a fegyver kiütnének a kézből. Ugy látszik azonban, hogy jövőben a minimális munkabér inkább eszköz lesz, mint cél s ez a baj terjed már más államokban is s így a szénbányák államosításának az eszméje mindinkább előtérbe tolu; mert a szénbányatulajdonosok kartelljéről sokkal veszedelmesebb a munkásoknak a kartellje. A városoknak tehát a sok említett akadályokon kívül, még evvel is meg kell küzdeniök.

Az elmondottakból látható, hogy még az állami iparfejlesztésnek a terhei is a városokra nehezedenek s természetes, hogy azoknak a tisztviselőit is nyomják. A városokban összpontosul az ipar, a kereskedelem, tudomány, művészet, a városházának a tanácskozóterme gőcponjtja a magyar haza erősitésének, fejlesztésének; Magyarország erősödése a városokban megy

végbe s ezután is csak azokból fog az erőt meríteni. A városokban kell tehát, hogy igazi hazafias tisztviselők legyenek; mert az országközművelődését, iparát, kereskedelmét előmozdító munkálatok a legnagyobb sullyal ezekre nehezedenek s így őket segíteni, istápolni, a munkájukhoz mérten s a jelenlegi viszonyok mérlegelésével díjazni is kell. Nem értjük, hogy az az igen égető kérdés évek óta csak az ígéretések stádiumában leledzik. De hát nálunk csak ígérni tudnak, de az ígért bevéltására vállalkozó nem igen akad. Enélkül azonban a közviszonyoknak javulása nem várható, de igenis az elposványosodásnak, a romlásnak még nagyobb pusztításai következhetnek be. Mert ha a tisztviselőtől megkivánjuk, hogy az érdekeknek a szem előtt való tartásával, hü, pontos, lelkiismeretes kötelességteljesítést tanusiton; hogy a tisztviselő egész lényét, egész munkaerejét szentelje a közszolgáltatnak; akkor az a tisztviselő jogosan meg is kívánhatja, hogy igényei, jogos érdekei lehetőleg kielégítést is nyerjenek.

Vizy Ferenc.

A játszótér a népnevelés keretében.*

Folytatás.

Önök, igen tisztelt uraim, mint tanfériakat bizonyára érdekl, miként elmélkedett egyik atyamesterük, Pestalozzi az ifjúság testi neveléséről. 1807-ben megjelent egy kevésbé ismert és letárgyalt cikke a testi nevelésről,**) mely következőképen kezdődik: „Első szempillantásra is szembe ötlök, hogy az ember teste ép úgy szorul tehetőségeit fejlesztő eszközökre, mint a lelke. Korunkban (— a Napoleon elleni szabadságharcok idején —) az ember test kiképzése fontosságát általánosan elismerik és — ha nem is a népnevelésben, de legalább az előelő (comme il faut) emberek között — majdnem fontosabbnak vélik az emberművelésnél. Tudvalevő, hogy az az egészséget biztosítja, az életet fenntartja, kitüntetést szerezhet, igényeket terem, állást ad, jó modort nevel az ifjura, bátorságát szítja, hogy sok betegségnak óvszere, hogy az oly művészet, mely gyönyörűséges és igen szükséges“

Azután kifejti Pestalozzi, hogy az úgynevezett műveit osztály a testi nevelést inkább szemfényvesztő játékká súlyesztette, komolyságából kivetkőztette, mert annak az úgynevezett előelő osztálynak vannak

*) Irta és a Bars megyei Általános Tanítóegyesület jubiliáris közgyűlésén Léva 1912. június hó 1-én felolvasta: Karafűth Márius dr.

**) A „Wochenschrift für Menschen Kunde von Heinrich Pestalozzi und seinen Freunden“, I kötetben.

ugyan kitűnő táncosai, de azok alig bírnak becsületesen gyalogolni; vannak ugyan lovasai, de azok uszni sem bírnak; vannak vívói, de azok egyetlen fát sem volnának képesek fejszével levágni. Ennek Pestalozzi szerint az az oka, hogy a testi nevelésben is tulsokat törődnek bizonyos külsőségekkel. A helyett, hogy arra vetnének súlyt, amit a gyermekben magában, meglévő testi képességei alapján lehet megtalálni, fontos-ságot tulajdonítanak bizonyos megtévesztő ügyességeknek. Mindazonáltal, úgy mond, mégis csak történik valami a művelt osztály testi jólétéért, de a szegénynek vagy a népnek testi neveléséért — nem tesznek semmit.

„Vajjon iskoláinkban — mondja Pestalozzi — fejlesztik-e, művelik-e a nép testi erejét, a nép testi ügyességét, miként művelniük kellene a nép szíve és szelleme erejét? Kielégítheti-e iskolánk a testi mozgásra és erő kifejtésre készítő természetes ösztönét? Igenis, iskolába jövet és hazamenet szabad a gyermeknek mozognia, de az iskolában még szuszognia is alig. Olyan nagyon féltik a tanuló lelkét annak a mozgásnak a káros behatásától, hogy a szegény iskolamester azonnal kiközökken a rendes kerékvágásból, mihelyest valamelyik gyermek a kezével, a lábával egy kicsit megmozdul!”

De Pestalozzi az ipar káros hatása fölött is panaszkodik, mely a gyermeket a reggeltől estig folyó, egyoldalú gyári munkával korcsosá nyomorítja. Pedig a gyermeknek okvetlenül kell, hogy testi tulajdonságait kicsiny korától fogva szabadon és sok irányban fejlessze; hogy megerősödjék és ügyességre szert tegyen, mert csak így képes minden földi teendőiben akként eljárni, mint helyzete és a körülmények követelik. Pestalozzi szerint tehát népszerűvé kell a testgyakorlást tenni és vele a

nép szellemére hatni, mely azután otthon, az iskolában, mezői munkánál, a vasárnapi szórakozásban és üdülésnél egyaránt gyakorolja üdvös befolyását. Ennek a szellemnek nyilvánulnia kell a népnek a testi szükségletei s az azok kielégítése fölől való nézeteiben is. „Ezt a célt azonban — mondja a híres pedagógus — lehetetlen elérnünk, ha csak a gyermekben hatalmas, élénk és önálló erőérzetet nem ébresztünk fel és annyira nem szitunk, hogy ez az erőérzet maga ösztökélje a gyermeket mind arra, amit a haza javára ezen a téren is el kell követnie”.

Ez az erőérzet a gyermek fejlődésével veszi kezdetét. A természet a gyermeket a kedély, az elme s a test sokirányú tehetségeivel felszerelt szerves egységek, szét nem bontható egésznek alkotta. A természet ellenére van tehát, ha ezek közül a tehetségek közül valamelyiket a másiknak hátrányára fejlesztünk ki, avagy valamelyiket egészen elhanyagolunk és nem valamennyit részesítjük az őt joggal illető gondozásban. Hiszen ezek között a tehetségek vagy képességek között olyan fontos a kölcsönös egymásra hatás, mely a tökéletes emberré fejlődés egyik legfőbb feltétele, hogy a nevelésnek a legszebb sikeréről le kell mondania, a művészet magaslátáról az iparszerűségig sülyednie, ha ezt az üdvös kölcsönhatást nem ismeri vagy megzavarja.

Folyt. köv.

Különfélek.

— **Barsvármegye közigazgatási bizottsága** jun. 11.-én tartotta havi ülését. Az alispán jelentése szerint a tisztviselőkarban változás történt, amennyiben Löffman Pált az osztályi járási közigazgatási gyakornokát, th. szolgabíró szolgálatátelre az aranyosmaróti járás főszolgabírói hivatalba osztotta be. Megemlékezett a jelentés

felénk ásitó száját, hogy magába fogadja 140 gyermekből álló csapatunkat az intézet igazgatójával és 10 tanítónőjével együtt.

Amint alföldi jellegű vidékünket elhagytuk s közeledtünk a csodás szépségű felvidék felé, egyre szebb és szebb panoráma tárult szemünk elé, gyermekeinknek tehát már az uton alkalmuk volt az élvezetek legnemesebbjére, a természet szépségeiben való gyönyörködésre. A folyton kanyargó selmeci vonalon sok derűs percet szerzett növényeinknek, hogy a nagyhirű, remek Kálvária bujcskát játszott velük; hol jobbról, hol balról, majd meg hátul mutatkozott, aztán eltűnt, hogy pár pillanat múlva újra egy nem sejtett ponton bukkanjon föl.

Végre közeledtünk az állomáshoz. Itt várt csak kedves kép reánk! A selmeci polg. leányiskola növendékeinek bájos sorfala fogadott hangos „Isten hozott!”-al. E nyi kedves behatástól derült hangulatban rarkoztunk aztán, hogy megkezdjük programunkat, amelyet nagy ügybuzgalommal állítottak össze fáradhatatlan vesztőink. A kötőgyár volt az első állomás. 350 munkásnő kíváncsi és mosolygó arca tekintett felénk az egyes helyiségekből, ahol sorrendre megtekintettük a harisnya, keztü és más közt és szőtt ruhadarabok boszorkányos gyorsasággal való előállításának titkát. 5 perc alatt elkészül egy harisnya! Meg is jegyezte erre egy kis leány: „Beszeg, mi félév alatt is nagynehezen készítjük el egyet!”

Innen a zúzóművekhez siettünk. Láttuk,

Kazy Jánosnak, Barsvármegye 19 éven át volt főispánjának haláláért és Kis István vármegyei írodiktár elhunytáért. A főispán Garamszőlős község anyakönyvi kerületébe Bleisner Ferenc jogzóságát anyakönyvvezető-helyettesessé nevezte ki. A belügy-miniszter a tűzoltás terén 25 év óta teljesített tevékenységéért díszdíjra ajándékozott Lukács Gyulának, a barszvármegyei tűzoltószövetség alelnökének és a jánoshegyi tűzoltóság több kiváló tagjának. A megyében a csendőrség kimutatása szerint előfordult 3 hatóság ellen való erőszak, 6 rágalmazás és becsületesítés, 2 emberélet ellen való büntetés, 3 testi sértés, 25 lopás, 1 rablás, 1 sikkasztás, 1 jogtalan elcsajátítás, 2 orgazdaság, 2 csalás, 2 idegen vagyon rongálás, 12 kihágási és 14 tüzeset. A közegészségügyi állapotok kielégítőbbek voltak, mint a múlt hónapban. Az aranyosmaróti kórházban 14 beteg maradt április hónapból, jött 22, 12 meggyógyult, 1 meghalt. A lévai kórházban április hónapból maradt 24, jött 43. Meggyógyult 34, meghalt 3. A védhímióliás foganatosított. Orvostudományi hullaszemle 7 volt. 231 esetben vizsgálták meg az élelmet. Léván 8 liter tejet foglaltak le és Budapestre küldték vegyi vizsgálatra. A 7 éven aluli törvénytelen gyermekek egészségi állapota és gondozása kielégítőnek találtott. Trahomásnak találtott 342 gyermek. A tanfelügyelő jelentésében megemlékezik arról, hogy Simoncsits Antal s. tanfelügyelő a IX. fizetési osztályba nevezetett ki s Katona Ferencet, aranyosmaróti áll. elemi-iskolai tanítót szolgálatátelre a miniszter a tanfelügyelőségbe berendelte. A felsőapáti állami elemi iskolai tanulók az általuk készített kézügyességi tárgyakkal a miskolci házi iparkiallításán résztvettek és mind a két tanító, Murgos Győző és Babilya Matild, ezüst érmert nyertek. Az árvaszék 19 teljes ülést tartott. Elintézését nyert 1563 ügy. — A királyi ügyész jelentette, hogy a folykok létszáma május havában 59 volt. A pénzügyigazgató jelentése szerint egyenes adóban 182196., hadmentességi adóban 112., bélyegjog illetékben 26227., fogyasztási, ital adóban 148,160, tanítónyugdíjban 3468, országos betegápolási pótdobban 6762 korona folyt

hogyan törik össze az ércet s választják szét a különböző ásványneveket, hogy fel dolgozásra alkalmassá legyenek. A zúzó udvarán aztán kiki iparkodott szerezni egy-ásvány darabkát s akinek ez nem sikerült, elszomorodott, hogy ő még nem kapott „aranykővet”.

A zúzóművektől a w. k. dohánygyárba mentünk. Tiszta képet alkothattak itt maguknak a növények a szivar keletkezéséről, amennyiben ez élvezeti cikk előállításának minden fokozatát megtekintthették. Persze, — érthető okokból, — nem lekesültek annyira a raktárban felhalmozott óriás mennyiségű szivar láttára, mintha hasonló készlet cukorkakészítménnyel állottak volna szemtől-szembe.

Fáradt csapatunk most már pihenésre vágyott. Ezt is elérték, mert a dohánygyárból egyenest a vendéglőbe mentünk, ahol a terített asztalok mellett elhalgattott az uszonát sürgető gyomor követelése is. Kipihenve, megkönnyebbülve (a sok felöltő és csomag a szállóban maradt,) sétáltunk most az érdekes utcákon át a főiskolához, ahol két csapatra oszolva megnéztük a bányászati s erdészeti akadémia gazdag gyűjteményeit. Szives kalauzolásban és sokat érő magyarázatban volt itt részünk s ha növendékeink kelő idő hiányában nem is tekinthettek meg mindent alaposan, még így is igen sok ismerettel bővült tudásuk köre és sok gyönyörűséget szerzet nekik a tömérdek látnivaló, főként gazdag állattani gyűjtemény.

Folyt. köv.

T A R C A.

Kirándulás.

Kirándulás! Ez a szó így papírra vetve nagyon keveset mond. Ha valódi jelentőségét óhajtja valaki tudni, kérdezze meg a mi polgáristáinkat; olyan derűs, olyan tiszta boldogságtól ragyogó szempárok fognak feléje mosolyogni, amelyekből aztán kiolvashatja, hogy a kirándulás valami csodás álmokép, valami nagy, igen nagy boldogság, amely bearanyozza az egész esztendő egyhangúságát, amely egy pillanat alatt derűt varázsol a különböző okokból gyakran felhős kis homlokokra, amely gyors dobogásra készíti a gyermeki szíveket. No, igazán szerencse, hogy ezek a kis szívek olyan erős szerkezetűek, mert különben nem bírnák ellensúlyozni azt a sok sok behatást, amellyel a kirándulások idején meg kell birkozniok.

Az idén is sok gyermekszív dobbant meg erősen és lázasan a kirándulás előtt és alatt. Leszámitva a boldog előkészületek izgalmas napjait, magán a nagy napon, június 3-án kora reggel élénk lett a város; a sok tornaruhás gyermek csak úgy özönlött az intézet felé, ahonnan aztán lobogó zászló mögött vonultunk az állomáshoz. Itt megismétlődött a tavalyi kedves meglepetés: virág- és zászló díszbe öltözött a mozdony, amelynek fontos hivatása az volt, hogy a kirándulókat Selmezbányára röpitse. Nemcsak az idő kedvezett, hanem még a vasút igazgatósága is: 4 nagy külön kocsi tártá

ho. Ideiglenes házadómentességben részesült 15 ház, 20 lakrész. Az állategészségügy, kivéve az oszlányi járást, kedvezőtlen volt.

— **Népgyűlés.** A folyó hó 9-éről elhalasztott népgyűlés ma délelőtt 11 órakor, a Kossuth Lajos-teregen lesz megtartva. A gyűlésen feltétel nélkül megjelölnék: Polónyi Géza, Lovász Márton, gróf Károlyi Mihály, Csernák Ernő és Zelenyák János országgyűlési képviselők. Kedvezőtlen idő esetén a népgyűlést a városi szálloda nagytermében fogják megtartani.

— **A „Barsi Ref. Egyházmegyei Tanítóegyesület”** évi rendes közgyűlését, a tagok nagyszámú jelenlétében, e hó 12-én d. e., a lévai ref. iskola tanácstermében tartotta meg. A közgyűlés Tóth István lévai igazgató, e nők „Széttétekintés a társadalmi élet mezején” című tartalmasan feldolgozott megnyitójával kezdődött, melyel kapcsolatban elnök a tagokon kívül a lelkes kar derék képviselőit, köztük Patay Károly esperest a mint vendégeket Jaross Ferencet és Tokody Istvánt üdvözölte. Tomcsányi János, a vármegye kir. tanfelügyelője, s néhány tagtárs hivatalos elfogadatlanságuk folytán előzőleg mentették ki magukat. Elnöknek minden nevezetesebb tanügyi mozzanatra kiterjedő évi jelentése a jóváhagyás érzetét keltette a tagokban. A közgyűlés tárgysorozatának kiemelkedő pontjai: a tanítói fizetésrendezés, a nyugdíj-ügy megújítása és a szolgálati szabályzat megalkotása voltak. Az 1. pontra nézve a közgyűlés Végh István szépen l. vonalazott javaslata, a 2-ikra nézve az aradmegyei tanítóké, a 3-ikra nézve pedig a Földes Géza-féle „Tanítók Társaság”-ben foglalt szakaszok kerültek némely módosítással elfogadásra. Szőnyegre kerülően azon emlékirat, melyet Arany Bálint rinyajújaki ref. tanító, egyházkerületi képviselő abból a célből szerkesztett, hogy rámutasson a ref. tanítók egyház testétől való elszakadásának okaira, s azok orvosa hatására; Patay Károly esperes megnyugtató nyilatkozata után Végh István ez ezen ügy megvizsgálására kiküldött kerületi bizottság jegyzőkönyvének azon szakaszait olvasta föl, mely szakaszok, kivált ha rövid időn van szó, az addigi megalazult kötelekeket ismét oly szorosra fűzik, mint a régebbi időben. A közgyűlés egyéb és kisebb jelentőségű tárgyainak végzése után a tanítói gyámegyesület ügyeivel foglalkoztak a gyámegyesület közgyűlésének tagjai. A kettős gyűlés végén érkezett két üdvözlő táviratot: Mousson Gyézát és Dobó Sándortól szíves örömmel fogadta az ebédelésre oszló közgyűlés, mely a Városi Szállóban kedélyes és barátságos asztaltársaságot alkotott s beszélgetése közben szíves örömmel hallgatta Tóth István elnök és Patay Károly esperes lendületes és testvéries szeretettől áradó köszöntőjét.

— **Haláleset.** Részvétellel közöljük a szomorú hírt, hogy Goldstein Henrikné, szül. Adler Róza, Goldstein Henrik vasutasnének neje, férjének és rokonságának mély fájdalomára f. hó 12-én, életének 45. boldog házasságának 23. évében hosszas szenvedés után meghalt. A boldogult urnó földi maradványait e hó 14-én, d. e. 11 órakor őszinte részvét mellett helyezték örök nyugalomra az irt. sírkertben.

— **Megnyílik a női kereskedelmi tanfolyam.** Az irtalmas nővérek intézetében, a polgári leányiskolával kapcsolatosan tervezett női kereskedelmi tanfolyam felállítására vonatkozólag, — mint örömmel értesülünk — a vallás- és közoktatásügyi miniszter május hó 31-éről kelt 73.121. számú leiratával az engedélyt megadta. Ennek következtében a tanfolyam az 1912.—1913. tanévre szent, hó e lején multhatatlannal meg is fog nyílni. A jelentkezők nagy száma miatt első sorban azok jönnek figyelembe, akik már a múlt évben jelentkeztek felvételre. Egyébként az igazgatóság a további teendőkre nézve annak idején értesíteni fogja az érdekelteket.

— **Vasúti kedvezmény.** A m. kir. államvasutak igazgatósága — mint értesülünk — legközelebb az állami alkalmazottak családtagjainak is megadja az arcképes igazolvánnyal járó féláru vasúti jegykedvezményt. Eddig a féláru jegyet az állami

tisztviselők családtagjai csak esetenként egyszeri utazásra szóló menetjegy-igazolvány alakjában kaptak.

— **Meghívó.** A lévai főgimnáziumi Segítő Egyesület f. é. június hó 16-án d. e. fél 10 órakor közgyűlést tart, amelyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívja az igazgatóság.

— **Tanítóválasztás.** Budapesten e hó 11-én ejtették meg a tanítókat és tanítóknak választását, mely alkalommal a városi tanács által első helyen jelölt Sós Simont, a lévai irt. népiskola bugzó és kiváló szorgalmu tanítóját is egyhangúlag megválasztották a fővárosba tanítóknak.

— **Gyermekes színi előadása.** A szépen magyarosodó garamujalusi iskolában — mint értesülünk — e hó 16-án, ma este, 7 órakor az iskola bugzó tanítói műsorral egybekötött színi előadást rendeznek, amelynek programja a következő: 1. *Atom.* Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Bokor Malvin. Eőadják: Mészár Mária, Belujszki Anna, Sztribula Mária, Pasztyir Róza, Kovácsik Anna, Hermann Főris, Szvetyik Mária, Pivares Anna, Svarail Lukács, Maliska Antal, Sűgő: Boldis Mária. 2. *Cseresznyefoltok.* Szavaija: Pasztyir Juliska. 3. *Órgőnygal.* Előkép. Bemutatója: Belujszki Anna, Kiczka Róza és Kuna János. 4. *A kis nagymama.* Morólop. Domonkos Istvántól. Előadja: Pasztyir Róza. 5. *Hit, remény szeretet.* Előkép. amelyben szerepelnek: Tomka Eszter s Mariska, Maliska Aranka, Jeczenszky Mária, Novák Mária és Anna.

— **Zenevísza és záróünnepély.** Az irtalmas nővérek intézetében a zenevizsgát f. hó 19-én d. u. 3 órakor, a záróési tornaünnepséget, valamint a női kézimunka-kiallítását 21-én d. u. 4 és fél órakor tartják meg. A munkakiallítás 28. és 29-én is megtekinthető reggel 8—12-g, délután 2—6 óráig.

— **Kinevezés.** A belügyminiszter Kéry Géza fővárosi rendőrfogalmazót, városunk szűlöttét, kerületi rendőrkapitányává nevezte ki.

— **Magyarosodó község** címén lapunk 22-ik számában azt irtta, hogy a magyarosítás terén Garamujalun *Hulják* János kántortanítóval *Lukács* Valéria tanítóé bugzólkodik. Ezen közleményünket a nyert információ alapján oca módosítjuk, hogy a nevezett községben nem Lukács Valéria, hanem *Novotny Olga* tanítóé működik. Lukács Valéria Garameszenben teljesíti házias munkáját.

— **Gyászhir.** Nagy és mély fájdalom érte úzvegy *Csenger* Józsefet, akinek szép reményekre jogosított fia, *Csernyei* Gaspár, a lévai tanítóképző-intézetnek harmadéves, jó viseletű és kiváló szorgalmu növendéke, f. évi június hó 8-án meghalt. A boldogultnak hűt tetemeit Szalepcsenybe szállították és ott helyezték el örök nyugalomra. Temetésén, mely a község és vidéke lakosságának őszinte részvéte mellett e hó 9-én ment végbe, osztálytársai közül négyen jelentek meg, akik gyászdiát enekeltek. Társai nevében *Flórián* Traján megható beszéddel búcsuzott el az élete virágában elkötözött, kedves jó barától s egyuttal diszes koszort helyezett az elhunytak sírjára.

— **Tanulmány egy francia íróról.** *Rousseau* J. születésének kétszázéves fordulója alkalmából *Barta* Jenő, a lévai tanítóképző intézetnek volt nevelője, aki e napokban szerezte meg a polgári iskolákra szóó képesítést, — mint értesülünk, a hírneves francia íróról hosszabb és érdekes tanulmányt irt, amelynek első kötete e hó végén hagyja el a sajtót.

— **Barsvármegye hivatalos lapjában.** a vármegye közigazgatásának nepevedői állapotáról szóó alapsani jelentésében olvassuk, hogy a marciusi vármegyei közgyűlés *gróf Bethlen Gábornak* Besztercebánya városában felállítandó szobrára 100 kor. adományt szavazott meg. Krónikáink irt egy kis hibára figyelmeztetett beülüntet, t. i. arra, hogy *Bethlen* Gábornak, az iktári őg sarját 1613. okt. hó 21-én megválasztották ugyan *Erdély fejedelmének*, mint ilyen kezére került a magyar szent korona, 1619. okt. havában, megválaszt-

tották ugyan 1620. jan. 8-án Pozsonyban *Magyarhon fejedelmének*, aug. 25-én Besztercebányán *Magyarország királyának*, megkapta ugyan 1622-ben II. Ferdinándól a királyi címéről való lemondása és a visszaadott korona fejében *Oppelu és Ratibor hercege* címét a *római birodalom hercege* címmel; de *gróf* soshasem volt. A grófi címet a betheni ág viselte csak: első aki azt megkapta, még pedig 1696-ban Bécsben bethleni *Bethlen Miklós* volt; grófi címet ugyanaz évben hivatalosan hirdették ki Tordán. (c.)

— **Névváltoztatás.** *Vityaszko* Ede kislőcsai születésű egi lakos családi nevét a belügyminiszter engedélyével *Vágvölgyi*-re változtatta.

— **Segédjegyzők ügye.** A belügyminiszter elhatározta, hogy — tekintettel a mindin'ább érezhető drágaságra, azon esetben, ha rendszeresített segédjegyzői állás jelentkező hiányában pályázat útján be nem tölthető, a kiegészítő irnok részére az államsegély igénybe vehető.

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

A Bars-megyei Tanítók háza javára június 1-én rendezett hangverseny alkalmából felül fizetni sziveskedtek: Fertikó József 58 kor. Deák Miklós, Dr. Frommer Ignác, Holló Sándor, Köveskúti Jenő 20—20 kor. Karafiáth Máriusz, Tomcsányi János kir. tanfelügyelő 18—18 kor. Berkó István, dr. Kersák János, dr. Kmoskó Béla, Medveczky Sándor, Nyitrai és Társas, Tóth Sándor főgimn. igazgató 10—10 kor. Báthy László, Boros Gyula, dr. Medveczky Károly, N. N. Ordégy Endre, Schwarz Ferenc, dr. Weisz Lipót 8—8 kor. Hoffmann Ferenc 7 kor. dr. Balogh Sándor, David János, dr. Gergely Fülöp, Lakaer László, Schubert Pál 6—6 kor. Belesák László, Bittó Gyula, Borcsányi Béla, Braun Adolf, özv. Farkas Akoné, Fabry Pál, Csorna, Forgács Mihály, Ghimesy János, Jaross Ferenc, Kuliffay Kálmán, Liebermann Jakab, Lukács János (Ebedecz), dr. Laufer Arthur, Orel Lajos, Pollák Vilmos, Schehovic Imre (Körmöczbánya), özv. Schmidberger Jánosné, dr. Sziárd Samu, dr. Weinberger Adolf 5—5 kor. Bláth Sándor, Demény Árpád, Engel Gyula, Levatic Gusztáv, dr. Laufer Lipót, Reitmann Lajos, Singer Izidor, 4—4 kor. Bartos Iván tisztv., Benkovic Guidó, Bédogh Lajos, Bób László, Folemann Lajos, Deák Adolf, Dezső Emerné, Fodor Adolf, Gacsay Béla, Jónás Imre, Hamburger Mór, Hollós Miska, Kiss Farkasné (Szolnok), Lábay Gyula (Zsarnócza), Litassy Józsefné, Laufer Béla, Madarassy István, Moravcsik Lajos, Sinkovics Ferenc, Sarhegyi János, Svarba Endre, Schwartz Sándor, Szauer Zoltán, dr. Szilárd Vilmos 3—3 kor. Berger Ernő, Ceglédy Pál (Vársány), Deutsch Mihályné, Engel József, Frecska István, Frommer Mór, dr. Halász Vendel, Heimann Emil, Holczmann Bódogh, Klein Sándor, Kovatsik Samu, Lovas nővérek, Mohapel Antal (Körmöczbánya), N. N., Osztroder Györgyné, Pető Ima, Rohács Ödön (Csank), dr. Rohonyi Gyula, Rosenbaum Adolf, dr. Steiner Ármán, Svarna József, Veisz Miksáné, Weisz Ignác, Vermes Gyula 2—2 kor. Bajacsek János, Bartos Istvánné, Birtha József, Bányai Ferenc, David László, Dobossy Pál, Frommer Imre, Frank Antal, Frisch József, Esősy Izidor, Cséppán Elemér, Fertetic István, Guba János, Grünwald Béla, Kalapos Lajosné, Konkoly Emér (Viss), Konta Károly, Kotték Ferenc, Kaufmann Kalmáné, Kaposák Rezső, Krizsányi Sándor, N. N., Pe. czer István Garamkelecsény, Presztolanszky Béla, Polcsák Lajos Deménd, Rohonyi Oszkár, Stoll Fülöp, Schliff Károly, Soos Simon, Tokody János, Tóth Istvánné, Tulassay Józsefné 1—1 koronát. — Összesen: 602 azaz: hatszázkét korona.

Fogadják a nemeslelkű adakozók leg-hálásabb köszönetünket.

Léva 1912. június 8.

A rendező bizottág.

Színház.

Szombaton Gilbert *Az Artatlan Zsuzsi* című operett újdonsága került színre. Kellemes zenéjű, jóízű humoros darab. Fátyol Hédi (Suzanne) szinte felülmulta önmagát. Pajkos, eleven volt. Lebeda rossz hangját egyes játéka feledtetni. Kitűnő alakok voltak Timár és Szathmári, nemkülönbön Baghy. Honti Elma Jaquelin szerepét kreálta ügyesen. A többiek is hozzájárultak az est sikeréhez. Valamennyinek kijutott az elismerésből. Dícséret illeti meg a zenekart a kiséret pompás ellátásáért. A karmester jó dirigens, ügyesen tudja pótolni a zenekarral egyik-másik szereplő hangjának fogyatékosságát.

Vasárnap délután Luxemburg grófia ment. Czákó Gyula (Luxemburg grófia), Timár Béla (Bazilovics herceg), Fátyol Hédi (Verment Juliette) és Havasi Szidi nagyobb közönségre méltó igyekezettel játszottak meg szerepeiket.

Este másodszer láttuk Martos-Rényi poétikus, hangulatos operettjét: *A kis gróf-ot*. S hogy másodszer is elég nagy közönséget vonzott, a szereplők igyekezete, szép összjátéka is nagyon megérdemelte. László gróf (Czákó Gyula) és Rózi (Fátyol Hédi) szerelmes turbékolása, táncja, éneke kellemes harmóniába olvad a lelkünkben. Csibráknének (Havasi Szidi), a vén kisasszonynak (Parlaghy Margit) és Zápolya szingizsgatójának (Timár Béla) lehetetlen volt nem jóízűen nevetni. S ha ilyen lenne az élet... Baghy Gyula ezen a világon csak Kocsonya nevelő lehetne. Radványi Dezső és Honti Elma most kitűnők voltak.

Hétfőn Tristan Bernhard a *kis kávéház* című bohóza tá került színre csekély közönség mellett. Nem csodálók, ha ily közönség látva, a szereplők elvesztenék kedvüket. Ennek dacára igazán jól pergő, étlénk és óadásban volt részünk. Czákó pincér szerepében, valamint Timár a kávéháztulajdonos szerepében kitűnően játszottak. Nemkülönbön sikerült alakítást produkáltak Baghy, Szathmári és Radványi. Kitűnt Sz. Hervay Erzsike, Havasi Szidi stb.

Kedden másodszer adták az *Artatlan Zsuzsit*. Fátyol Hédinek ez a legjobb szerepe. Tüzes, temperamentumos játéka nagy tetszésben részesült.

Szerdán Henry Bataille sok sikert elért darabját: *A szerelem gyermekét* játszották színészeink meglehetősen jó hallgatóság jelenlétében. A darabban színre viszi a szerző a mai erkölcsellenes szerelmet, annak minden szennyével. A szerelem gyermekének az anyja Liue (Sz. Hervay Erzsike) egy Rantz nevű államtitkárral (Czákó) él tiltott viszonyban 17 évig; viszont Liue gyermeke Maurice (Lebeda) meg szerelmes az államtitkár leányába, Nellibe (Görczy Margit). Az anyja fia előtt, a tu anyja előtt rejtegette szerelme tárgyát; végre az anyja is, kit 17 év után az államtitkár el akart taszítani magától, a fiu is boldog lesz válassztottjával. Ez utóbbi részt azonban a színészek kihagyták; az egyes jelenetekből is sokat mellőztek s így alig lehetett a darabot élvezni. A két főszereplő Szabóné és Czákó jól játszottak s kivált az első sok tapsot aratott, ki eleganciával, sok ügyességgel, természetesen alakított. A többi szereplők hatástalanul játszottak.

Csütörtökön telt ház előtt és igen jó alakításban, nagy sikerrel játszották színészeink Martos-Bródi: *Leányvásár* című operettjét. Meglátszott a színészekon, hogy őket is animálta a közönség érdeklődése. Pompás volt az összjáték; jól voltak az egyes szerepek beosztva. Igen szép táncával, kedves elevegségével sok tapsot érdemelt és kapott Fátyol Hédi (Bessy) és méltó partnere Lebeda Géza (Frits). Nem fukarkodott az elismeréssel a publikum a nagy tudású, sok oldalú Czákóval (Miggels Tom) és Honti Elmával (Lucy) szomban sem. Meg kell emlékeznünk még Radványiról (Harrison), Szathmáriról (Korcsmáros) és Timárról (Rottenberg gróf), kik szintén hozzájárultak az est sikeréhez.

Pénteken este a kis érdeklődés mellett, de azért jó alakításban a *Lengyel menyecske*

című operett került színre. A darab tele van komikus, nevetető részekkel s ezt pompásan oldották meg színészeink, miáltal kellemes estét szereztek a hallgatóságoknak. Különösen sokat neveltünk Mimárnak (Madaras), Lebedának (Fodor János), Baghynek (Fénymás Mór) és Radványinak (Kázmér gróf). A kök közül tetszett ez eleven temperamentumú Fátyol Hédi (Magda) művészi táncja és Honti Elma (Ilyke) elég jó éneke.

Hivatalos közlemény.

4130/1912 számhoz.

Hirdetmény.

Léva r. t. város képviselőtestülete 3870/1912. sz. határozatával elrendelte, mikép a városházban levő Lang-főle kávéház belső faburkolata (lamberia) és a szélfogó ajtó elárverezessék; ennek foganatosítására 1912. évi június hó 18-ik napjának d. e. 10 óráját a helyszínére — a kávéháza — kitűzöm. — A kávéházban levő cassa, tükkör és a lamberiaiba csavart fogások nem képezik az eladás tárgyát.

1. Bánatpénz 24 korona, mely a kiküldött kezeihez teendő le.

2. A vételár a legtöbbet ígérő által leütéskor azonnal lefizetendő, különben bánatpénzét veszíti s azonnal új árverés tartatik.

3. A megvett tárgyak Lang Bernát bérülő kiköltözésekor, — ami legkésőbb folyó 1912. évi szeptember 15-én következik be, — adatnak vevő birtokába.

4. Az árverés eredményének érvényesége a képviselőtestület jóváhagyásától van függővé tevé.

Kelt Léván, 1912. évi június 10-én.

Bédogh Lajos.
polgármester.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

1912 évi jun. hó 9-től 1912. évi jun. hó 16-ig

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Gyurgyanovics K. Gáspár R.	leány	Juliana
Karácsonyi István Zelenák A.	leány	Erzsébet
Kozsiba András Pieska M.	leány	Iona
Kovács Imre Vank B. rbála	leány	Margit
Molnár Mária	leány	Irma
Kriek Lajos Visnyovszky L.	leány	Róza
Szabó József Kovács Iona	leány	Mária
T th Ferenc Holló Erzsébet	leány	Julia
Madlenák János Csernák M.	fiu	László
Szabó József Csikós Eszter	leány	halva szül.
Klein Sándor Frischer Frida	fiu	Elemér

Halalozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Csernyei Gáspár	17 év	güm. agyh. gyull.
özv. Bajusz Jánosné	72 év	aggszály
Molnár Lujza	20 év	Szervi szivbaj
Ribár Margit	37 év	Majuszogor
Dreveni Pál	19 nap	Veleszül. gyeng.
Déli Iona	44 év	Aggdaganat
Goldstein Henrikné	79 év	Aggszály
Adler Róza	77 év	Aggszály
Varady Eszter		
özv. Gálk Péter		

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: Dr. Horváth Gyula randókapitány.
Buza m.-mészánként 21 kor. 80 fill. —
22 kor. 20 Kétszeres 18 kor. — fill. 19 kor. — fill. — Rozs 19 kor. — fill. 19 kor. 40 fill. Arpa 19 kor. 40 fill. 19 kor. 60 fill. Zab 20 kor. — fill. 20 kor. 80 fill. Kukorica 20 kor. 60 fill. 20 kor. 80 fill. — Lencse 32 kor. 40 fill. kor. 32 80 fill. — Bab 32 kor. 20 fill. 32 kor. — fill. — Köles 12 kor. 40 fill. 13 kor. 40 fill.

Nyilttér.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Egyre, oldó háziszor nincsozónak, kik emesztési zavarokban és az illő életmód egyéb következményeiben szenvednek.

Egy eredeti doboz ára 2 korona.

Vidéki gyógyszerárakban kérjük Moll készítményeit.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Fájdalom csillapító és erősítő bedörzsölés, elismert, régi íohirnevű háziszor szagatás és hűlésből származó mindenemű betegségek ellen.

Eredeti üveg ára kor. 2

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

Főszékhely MOLL A. gyógyszerész Cs. kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuachbuen 9.

Az itteni piacra és környékére **ÜGYNÖKÖT** keresek!

Liptói turó és csemege vaj.

SCHVARCZ LIPÓT FIA turógyáros GYETVA

Itozes állást keres

kellő óvadékkal és szakértelemmel.

Czim: Beregszász Lajos Garamszentbenedek.

Eredeti tiszta vérű angol berkstirei tenyészmalacok.

Alulirotnál Zselizen eladó három pár tiszta vértű 7 hetes tenyészmalacz. Párja 45 korona. **Schöpfung Róbert** uradalmi intéző.

Rum és a legfinomabb likőr előállításához küld utasítást INGYEN

Vatterich A.

BUDAPEST, Dohány-utca 5.

TEMPLOMFESTÉS.

A garamszentbenedeki sz. Egyed templomot a nyár folyamán belülről kifestetni akarjuk. Felkérem azokat, akik a munkára vállalkoznak, hogy ajánlataikat f. hó végéig nálam nyujtsák be. Dr. **Halozl Kálmán** plebános.

Thomassalakot

ősi és tavaszi szállításra kilópercenként 38 fillérért bérmentve bármely állomásra, ugyszintén superfosfát, kálisó, kairit és egyéb műtrágya féléket a legjutányosabban ajánl

Berceller Márton Ipolyság, (Ingyen vegyelemezés.)

Korcsma bérletet keres

és más állást óvadékkal **Beregszászy Lajos** Gararamszentbenedek.

Lakás kerestetik.

4 szobás úri lakás keres-
tetik **mellék helyiségekkel**
november 1-re.

**Táncitanítási
értesítés!**

Léva város és vidéke nagyra-
becsült közönségét tisztelettel értesí-
tem, hogy **1912. évi július hó**
1-én a Városi Szálló disztermében

tánckurzust nyitok.

Beiratkozások Junius 24-től a disz-
terem melletti irodában. Az összes
dívatos szalon és látványos tán-
cok tanítása!

Boston! Two step! Uri tár-
saságok részére külön zártkörű
Boston és Two step kurzus!

Kéretik a beiratkozásokat a tanfo-
lyam megkezdése előtt eszközölni. Gyer-
mek kurzus! Deák kurzus! Felbőttek
esti kurzusa!

Szives pártfogást kér

KREUTZ GYULA

több fővárosi leányiskola táncanára.
Fővárosi tanintézet: VIII. Kemény Zsigmond u. 12.

"AZ OLLA"
szakorvosok
által meg-
vizsgálva és
legjobbnek
minősítve
van.
Két évi jót-
állás.
Ara
ucatonként
4.—, 6.—,
8.— és
10. korona

**"OLLA"
GUMMI**
különlegesség.
A tudomány mai
állása szerint
bebizonyított
legjobb létező
Gummi
óvszer.

Az "OLLA"
több mint
200 orvos
által leg-
megbízha-
többnek van
ajánlva.
Kapható az
ország min-
den gyógy-
szertárában
és jobb dro-
geriákba.

Követelje azonban hogy a szállítója önnek csakis
OLLA-t adjon és ne engedjen magának csekélyebb
értékű súlyú utánezatot mint "ép oly jót" feldicsérni!
Az elárúsító helyek kimutatását. Árjegyzéket és eredeti
propaganda reklámat ingyen küld az

"OLLA" gummigyár Wien. H.437 Fraterstrasse 57
Kapható Léván: KNAPP I. drogeriájában
és PICK EDE illatszerész-üzletében.

Védjegy: „Horgony”.

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régiónak bizonyult háziszser, mely már
sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult
köszvénynél, oszúznál és meghűléseknél.
Figyelmeztetés. Silány hamisítványok
miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és
csak olyan eredeti üveget fogadjunk el,
mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter
céloglyezéssel ellátott dobozba van csoma-
golva. Ara üvegekben K—80, K 1.40 és
K 2.— és úgyszólván minden gyógyszer-
tárban kapható. — Főraktár: Török József
gyógyszerésznél, Budapest.
D.E Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Schönstein Henrik

női és uri divatáru üzletében

az előrehaladott idény miatt
rendkívül olcsó árakon
kaphatók az összes női és uri divat-
cikkek. — Azonkívül kosztüm, női ruha,
blúz kelmék, batisztok és sephírek, selyem
és mosó, vászon és damast árúk.

Női ernyők mélyen leszállított árban.

Maradékok minden elfogadható

árban eladók.

Modern ház

a Kossuth utcában (17), 4 szoba
konyha, fürdő szoba, kamra, pin-
cze, üvegezett folyosó mellék-
épületben cselédszoba és mosó
konyha, parkirozott udvar, gaz-
dasági udvar kis zöldséges-kert,
kút az udvaron, folyó év november
hó 1-től bérbeadó, esetleg eladó.
Feltételek TOKODY IMRE vendég'ösnél
tudhatók meg.

Czukrászdai berendezés.

Jó karban levő keveset hasz-
nált, úgyszintén hozzávaló keme-
cével együtt eladó és bővebben
megtudható VINKOVICH GYULA
úrnál Botka-utca 19. szám

Kiadó üzlet és lakás.

Kálnai-utca 23 számú házban 1 üzlet-
helyiség hozzávaló lakással és pin-
cével és Ozman-téren szintén 1 üzlet
és lakás pincével kiadó, Bővebbet
Monaco Mosenál Léván.

Kiadó lakás.

A Zöldkert-utca 11 számú házá-
ban egy három szobás lakás
aug. hó 1-től kiadó. Bővebb érte-
sítést ad JAROSS FERENC.

A borfogyasztó közönség

figyelmébe.

Ajánlom kitűnő minőségű boraimat
házhöz szállítva.

Börzsönyi zöld, fehér literenként 80 fil.
Balatonmelléki „ „ 100 „
Neszmelyi Ó vörös „ 110 „
Helyben 5 liternyi rendelést házhöz
szállítom. Telefonon is megrendelhető.

Mély tisztelettel

Fertikó József

városi fogadó.

WASHALL
legjobb mosószer
Washall Company Wien
II. Kurzbaugasse 3.

Kapható: KNAPP drogeriában LÉVÁN.

A mesterdálnok.

Czipóm szép és tökéletes,
Benne járnai élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek, varrok,
Rajt' van

PALMA
kaucsuk sarok.

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám: 33.

LÉVÁN.

Telefon szám: 33.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktárom céljára épült
házamban nagy választéku

állandó gépkiallítás van berendezve.

Hazai gyártmányu gépek:

Világbirű „RAPID” lánczos kutak. „Alfa Separator” tej és
vajgazdasági gépek. — Legjobb minőségű takarmánykamrák
elkészítése és felállítása jutányos árakban. — Hofherr és
Schrantz-téle gőzcséplő készletek, Ganz-féle motorok minden
nagyságban, valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

Bérlet és haszonbérlet.

A besztercebányai püspöki uradalom zárt ajánlatokkal egybekapcsolva nyilvános árverésen bérbe adja 1912. évi október 1-től kezdődő s egymásután hat évre:

1. A Garamszentkereszten 99 összeírásai sz. a. lévő mézszáros boltot,
2. a Garamszentkereszten lévő három járatu őrlőmalmát s az ahhoz tartozó lakással és udvarral,
3. a garamszőlősi vásár és helypénzszedési jogot a volt téglavető telkével együtt.

A szóbeli árverés **folyó évi július hó 3-án d. e. 11 órakor lesz Garamszentkereszten** megtartva, amely időpontig a megajánlott egy évi bérösszegnek megfelelő bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatok az alulírott nál benyújtandók, akinél az összes árverési és szerződési feltételek is megtudhatók.

Kelt Garamszentkereszten, 1912. évi június 12-én.

Vetzel István
urad. felügyelő.

Jóminőségű

fedél-cserép

mai naptól kapható

MONACO MOSE

téglagyárában Léván.

2320|1912. számhoz.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

Alulírott, mint a „**Kereszthegyi szállók alatt**“ elvonuló **mezei közös dűlőt** jókarba helyezésére kiküldött bizottság művezető szakközege **árlejtést** hirdetek a fentnevezett utnak a Mácsai-féle szállótól a Monacó-féle téglagyárig terjedőleg elvonuló **458 fm. hosszú utszakasza kiépítésére.**

1. Pályázat zárt írásbeli. — Az ajánlatok beadásának határideje **1912. évi június hó 28-ik** napjának **déli 11 órája**, mely ajánlatok a városház 1-ső emelet 12. sz. alatti **iktató hivatalban** a városi mérnöki hivatalhoz címezve és a vállalkozónak a zárt borítékon kiteendő neve kiírása mellett **nyújtandók be.**

2. Később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

3. A tervezet és költségvetés alulírottnál megtekinthető s ugyanott a munkára nézve minden tekintetben felvilágosítás nyerhető.

4. Az ajánlathoz **200 korona bánatpénz** csatolandó készpénzben, vagy lévai iktató betéti könyvbe, mely bánatpénz a nyertes részéről a szerződés aláírásakor a vállalati összeg 5 %-ára kiegészítendő, a nem nyertesek pénzüket azonnal átvehetik.

5. A munka **folyó évi szeptember 15-ig** bevégezendő s átadandó.

6. A kiküldött bizottság fentartja magának a jogot, hogy az előirányzati összeg keretén belül az ajánlatok közül szabadon választhasson.

7. Az ajánlatok fölbontása s azok elfogadása feletti **döntés június 29-én d. e. 10 órakor** a városház tanácsstermében történik s a nyertes köteles a szerződést aláírni azonnal ha jelen van, ha nincs jelen, úgy a felhívástól számított 3 nap leforgása alatt; mert különben bánatpénzét elveszti s a bizottságnak szabadságában állt őt akár a vállalat teljesítésére szorítani, akár kárára és költségére azt bármily uton mással végeztetni.

8. Per esetére illetékes a lévai kir. járásbíró s a sommás szóbeli eljárásnak a vállalkozó magát köteles alávetni, miert e hirdetményt alá írva tartozik a vállalati ajánlatához csatolni.

Kelt Léván, 1912. évi június hó 13-án.

Belcsák Béla

v. mérnök.

Jó ruhához jó szappant
használjunk!

Finom fehéreműjének, drága lepedőinek, finom csipkéinek s himzéseinak mosásához csak tiszta jó szappant használjon. Győződjön meg róla, hogy az igazán kitűnő szappan használata milyen előnyös. A saját érdekében kérjük, hogy az összes szappanok közül a legjobbat, a **Schicht „Szarvas“ mosószappant** vásárolja. Az Ön háztartásában semmi sem olyan rossz, hogy azt közönséges szappannal kellene mosnia. Mosson mindent **Schicht-„Szarvas“ mosószappannal**, mert legnagyobb kiadósága folytán a legolcsóbb szappan.

**Mossunk csakis
Schicht-szappannal!**

A ruha kétszer olyan sokáig fog eltartani, mint azelőtt és még akkor is olyan lesz, mint ha teljesen új volna. A **Schicht „Szarvas“ mosószappan** nemcsak hogy a szennyet távolítja el, hanem konzerválja a szövetet és a színeknek új fényt és új kinézetet kölcsönöz. Meggátolja, hogy a ruha a mosásnál összemennyjen, vagy szétesseék s ez annak tulajdonítható, hogy ezen szappan hideg vízben is teljesen feloldódik és vele könnyen moshatunk. Ügyeljünk a **Schicht** névre és a **Szarvas** jegyre, mely minden darabon látható.